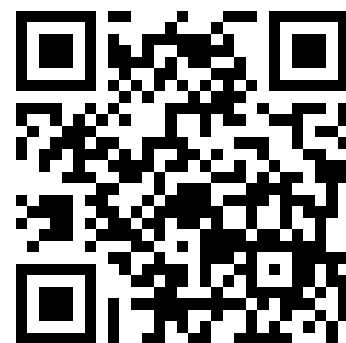

This is a reproduction of a library book that was digitized by Google as part of an ongoing effort to preserve the information in books and make it universally accessible.

Google™ books

<https://books.google.com>

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

m
273

1910-1911

BIBLIOTHEEK KITLV

0065 8888

*Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den
Oost-Indischen Archipel.*

GELEIDENDE BRIEF.

Nº. 1.

's Gravenhage, den 24 Augustus 1911.

Krachtens Koninklijke machtiging heb ik de eer U Hoogedelgestreng, ter voldoening aan artikel 44 van het Reglement op het beleid der regeering van Nederlandsch-Indië, hiernevens met de betrekkelijke nota's van toelichting in afschrift te doen toekomen de navolgende contracten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel of daarmee gelijk te stellen stukken:

1°. de door het zelfbestuur van het landschap Kota Besar (Gouvernement Sumatra's Westkust) afgelegde verklaring, houdende regeling van de politieke verhouding van dat landschap tot en de verplichtingen van den nieuwen bestuurder jegens het Gouvernement van Nederlandsch-Indië;

2°. de in 1910 afgelegde gelijksoortige verklaringen van de zelfbesturen der tot de residentie Oostkust van Sumatra behorende landschappen Koento Dar es Salam en Tandjoeng;

3°. het in 1910 met het zelfbestuur van Serdang (residentie Oostkust van Sumatra) gesloten suppletoir contract houdende afschaffing van de waardigheid van Radja Moeda in dat landschap;

4°. de in 1909 en 1910 afgelegde verklaringen houdende regeling van de politieke verhouding van verschillende zelfbesturen van de Atjehsche onderhoorigheden tot en de verplichtingen van de bestuurders jegens het Gouvernement van Nederlandsch-Indië;

5°. de akten van verband en van bevestiging van de in 1909 en 1910 opgetreden nieuwe bestuurders van de landschappen Sanggau en Soedakana (residentie Westerafdeeling van Borneo);

6°. het in 1910 met het zelfbestuur van Koetei (residentie Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo) gesloten suppletoir contract houdende herziening en aanvulling van het contract van 26 Augustus 1902;

7°. de in 1908, 1909 en 1910 afgelegde verklaringen houdende regeling van de verhouding van eenige landschappen in de afdeeling Midden-Celebes (residentie Menado) tot en de verplichtingen van de bestuurders jegens het Gouvernement van Nederlandsch-Indië, zoomede de door de bestuurster van Sigi op 3 December 1908 afgelegde verklaring, waarbij zij afstand doet van hare aanspraken op het landschap Lindoe;

8°. de in 1908 en 1909 afgelegde verklaringen houdende regeling van de politieke verhouding van de landschappen Mamoedjoe en Balanipa (gouvernement Celebes en Onderhoorigheden) tot en de verplichtingen van de bestuurders jegens het Gouvernement van Nederlandsch-Indië;

Aan
Den Heer Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal.

9°. het in 1910 met het zelfbestuur van het landschap Boeton (gouvernement Celebes en Onderhoorigheden) gesloten suppletoir contract nopens de toepasselijkheid der gouvernementsbepalingen in het belang en ter bescherming van aldaar door het Gouvernement van Nederlandsch-Indië voor eigen rekening gedreven opsporingen, ontginningen en ondernemingen ;

10°. de in 1910 door de zelfbesturen van Batjan en Ternate (residentie Ternate en Onderhoorigheden) afgelegde verklaringen houdende regeling van de politieke verhouding van die landschappen tot en de verplichtingen van de zelfbestuurders jegens het Gouvernement van Nederlandsch-Indië.

De Minister van Koloniën,
De WAAL MALEFIJT.

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den
Oost-Indischen Archipel.

KOTA BESAR.

VERKLARING.

Nº. 2.

Ik ondergeteekende Jang dipertoewan Soeltan Sri Maharadja di Radja, bestuurder van het landschap Kota Besar, verklaar:

Ten eerste: dat het landschap Kota Besar een gedeelte uitmaakt van Nederlandsch-Indië en derhalve staat onder de heerschappij van Nederland; dat ik mitsdien steeds getrouw zal zijn aan Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en aan Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal als Hoogstderzelver vertegenwoordiger, uit wiens handen ik het bestuur over Kota Besar aanvaard.

Ten tweede: dat ik mij in geenerlei staatkundige aanrakingen zal stellen met vreemde mogendheden, zullende de vijanden van Nederland ook mijne vijanden, de vrienden van Nederland ook mijne vrienden zijn.

Ten derde: dat ik zal nakomen en handhaven alle regelingen, die met betrekking tot Kota Besar door of namens de Koningin der Nederlanden dan wel den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië of Diens vertegenwoordiger zijn of zullen worden vastgesteld of toepasselijk verklaard en dat ik in het algemeen alle bevelen zal opvolgen, die mij door of namens den Gouverneur-Generaal of Diens vertegenwoordiger zijn of zullen worden gegeven.

Aldus gedaan en beëdigd te Kota Baroe den 4den September 1909 of den zeventienden der maand Saäban van het Mohammedaansche jaar 1327 en opgemaakt in drievoud.

Hier stonden stempel en handmerk van Soeltan Sri Maharadja di Radja, Bestuurder van het landschap Kota Besar.

Ten overstaan van mij, Civiël Gezaghebber der Batang Haridistricten.

(w. g.) DUTRY VAN HAEFTEN.

In tegenwoordigheid van mij Civiël Gezaghebber der Batang Haridistricten.

(w. g.) DUTRY VAN HAEFTEN.

Deze verklaring is goedgekeurd en bekrachtigd op 3 Maart 1910, zijnde daarmede tevens Jang dipertoewan Soeltan Sri Maharadja di Radja erkend en bevestigd als bestuurder van het landschap Kota Besar.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,
(w. g.) IDENBURG.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal,
De Algemeene Secretaris,
(w. g.) STAAL.

Voor eensluidend afschrift:
De Gouvernements-Secretaris,
RUSMAN.

PROCES-VERBAAL.

Op heden den vierden September 1909, overeenkomende met den zeventienden Saäban van het Mohammedaansche Nº. 309. 2—3.

jaar 1327, verschenen voor mij, C. B. Dutry van Haeften, Civiël-Gezaghebber der Batang Haridistricten:

Datoe	Tan Madjo Lelo	
„	Panghoeloe Kajo	
„	Panghoeloe Radjo	Bondjol.
„	Padoeka Soetan	
„	Sanggo Maradjo	
„	Toemanggoeng	
„	Panghoeloe Moeda	
„	Padoeko Siramo	
„	Padoeka Sinjato	Abai Siat.
„	Padoeka Bandharo	
„	Padoeka Lebih	
„	Goemantan Sati	
„	Machoedoem	
„	Radja Lelo	
„	Panghoeloe Sati	Ampang Koerandji.
„	Toemanggoeng	
„	Bandharo Sati	
„	Radja Penghoeloe	
„	Bandharo Moeda	
„	Maradjo	
„	Toemanggoeng	
„	Bando Radja	Kota Baroe.
„	Panghoeloe Soetan	
„	Radja Petapan	
„	Bandharo Poetih	
„	Panghoeloe Kajo	
„	Kali Bandhari	
„	Panghoeloe Malim	Kota Salak.
„	Bandharo Malim	
„	Panghoeloe Moeda	
„	Bandharo Radja	
„	Lelo di Radja	
„	Mangkoeta Kajo	Ampaloe.
„	Padoeka Bandharo	
„	Mengkota Alam	
„	Panghoeloe Moeda	Kota Besar.
„	Imam Panghoeloe	

al welke hoofden als volkshoofden mij verklaarden in te stemmen met de mede op heden door den bestuurder van het landschap Kota Besar Soeltan Sri Maharadja di Radja in hunne tegenwoordigheid afgelegde, beëdigde en gewaarmerkte korte verklaring.

En heb ik van die verklaring dit proces-verbaal in drievoud opgemaakt.

Kota Baroe, 4 September 1909.

De Civiël Gezaghebber
der Batang Haridistricten,
(w. g.) DUTRY VAN HAEFTEN.

Voor eensluidend afschrift:
De Gouvernements-Secretaris,
(w. g.) RUSMAN.

Voor eensluidend afschrift:
De Secretaris-Generaal
bij het Departement van Koloniën,
V. D. HOUVEN VAN OORDT.

KOTA BESAR.

NOTA VAN TOELICHTING.

N°. 3.

Na het overlijden op 12 April 1909 van den Jangdipertoe-
wan van het tot het Gouvernement Sumatra's Westkust
behoorende landschap Kota Besar, die op 23 November 1905
de korte verklaring aflegde (zie de Gedrukte Stukken van de
Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1906—1907, 265,
n°. 22), is door het nieuw opgetreden hoofd van dat landschap
Jangdipertoewan Soeltan Sri Maharadja di Radja op 4 Sep-

tember 1909 de korte verklaring betreffende zijne verhouding
jegens het Nederlandsch-Indisch Gouvernement afgelegd,
waarmede blijkens het daarbij overgelegde proces-verbaal
door de volkshoofden is ingestemd.

De nieuwe bestuurder werd bij gouvernementsbesluit van
3 Maart 1910, n°. 28 erkend en bevestigd, doch is later wegens
ongeschiktheid van zijne waardigheid ontheven.

KOENTO DAR ES SALAM.

VERKLARING.

N°. 4.

Ik ondergeteekende, Ali Tandoen galar Jang di Pertoean Besar, bestuurder van Koento Dar es Salam, verklaar:

Ten eerste: dat het landschap Koento Dar es Salam een gedeelte uitmaakt van Nederlandsch-Indië en derhalve staat onder de heerschappij van Nederland; dat ik mitsdien steeds getrouw zal zijn aan Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en aan Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal als Hoogstderzelver vertegenwoordiger, uit wiens handen ik het bestuur over Koento Dar es Salam aanvaard.

Ten tweede: dat ik mij in geenerlei staatkundige aanraking zal stellen met vreemde mogendheden, zullende de vijanden van Nederland ook mijne vijanden, de vrienden van Nederland ook mijne vrienden zijn.

Ten derde: dat ik zal nakomen en handhaven alle regelingen, die met betrekking tot Koento Dar es Salam door of namens de Koningin der Nederlanden dan wel den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië of Diens vertegenwoordiger zijn of zullen worden vastgesteld of toepasselijk verklaard en dat ik in het algemeen alle bevelen zal opvolgen, die mij door of namens den Gouverneur-Generaal of Diens vertegenwoordiger zijn of zullen worden gegeven.

Aldus gedaan en beëdigd te Kota Intan 25 Juni 1910 of den zeventienden der maand Djoemadilachir van het Mohammedaansche jaar 1328 en opgemaakt in drievoud.

Hier stonden stempel en handteekening van Ali Tandoen Jang di Pertoean Besar, bestuurder van het landschap Koento Dar es Salam.

In tegenwoordigheid van Ezerman, Harmanus Evert Karel, Controleur van Rokan.

(w. g.) EZERMAN.

Deze verklaring is goedgekeurd en bekrachtigd op 17 November 1910, zijnde daarmede tevens Ali Tandoen galar Jang di Pertoean Besar erkend en bevestigd als bestuurder van het landschap Koento Dar es Salam.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,

(w. g.) IDENBURG.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal,

De Algemeene Secretaris,

(w. g.) STAAL.

Voor eensluidend afschrift:

De Gouvernements-Secretaris,

RUSMAN.

N°. 309. 4—5.

PROCES-VERBAAL.

Op heden den 25sten Juni 1910 verschenen voor mij, H. E. K. Ezerman, Controleur der Onderafdeeling Rokan, de navolgende hoofden van het landschap Koento Dar es Salam:

Si Laha galar Bandahara Moeda, Soekoe Melajoe Besar, Poetjoek;

Si Taha galar Terano Poeto, soekoe Melajoe Tengah, Poetjoek;

Si Saät galar Datoe Kaja, soekoe Domo, Poetjoek;

Si Hakim galar Padoeka Djalela, soekoe Malajoe Danan Pandjang, Poetjoek;

Si Saidin galar Bidji Anso, soekoe Malajoe III inboek, Poetjoek;

Si Joenoës galar Datoe Rangkaja Besar, soekoe Malajoe IV inboek, Poetjoek;

Si Taälin galar Datoe Rangkaja Moeda, soekoe Malajoe IV inboek, Poetjoek;

Si Mak Djoesoën galar Padoeka Laksamana, soekoe Malajoe IV inboek, Poetjoek;

Si Madjo galar Moge Mangkoeto Gampo Alam, soekoe Malajoe III wakil poetjoek Datoe;

Si Tabar galar Bandahara Kaja, soekoe Malajoe Besar, wakil poetjoek Datoe;

Si Madjili galar Rangkaja Maharadja, soekoe Petäpang, wakil poetjoek Datoe;

Si Dagang galar Datoe Sinaro, soekoe Melajoe III inboek, wakil poetjoek Datoe;

Si Naik galar Datoe Terano radja, soekoe Poengkoet, wakil poetjoek Datoe;

Si Said galar Datoe Madjo Indo, soekoe Melajoe III inboek, wakil poetjoek Datoe;

Si Ali Ajo galar Datoe Perdana mantri, soekoe Tjandiaga, wakil poetjoek Datoe;

Si Labat galar Bandahara radja, soekoe Melajoe, Penghoeloe Kampong Sontang;

Si Mak Lakoe galar Radja Koemala Sati, soekoe Melajoe, Penghoeloe Kampong Moeara Dilam;

Si Talang galar Batin Madjo Lelo, soekoe Doemo, Penghoeloe Kampong Moeara Dilam;

Si Tibo galar Laksamana Manti, soekoe Melajoe, Penghoeloe Kampong Karang Moengkal;

Si Djalani galar Rangkaja Maharadja, soekoe Melajoe, Penghoeloe Kampong Titi Gading;

Si Mohamad galar Pantaro Moeda, soekoe Domo, Penghoeloe Kampong Bonei;

Si Noeh galar Batin Beramban, soekoe Melajoe, Penghoeloe Kampong Barang Poetih;

Si Doebang galar Radja Mandara, soekoe Mandhiling, Penghoeloe Kampong Moeara Dilam;

Si Boedin galar Madjo Indo, soekoe Domo, Penghoeloe Kampong Moeara Dilam.

Si Radja galar Iro Talang Goenoeng, soekoe Mandhiling, Penghoeloe Kampong Soengei Moerai;

Si Tjanggal galar Padoeka Laksamana, soekoe Malajoe, Penghoeloe Kampong Kasang Moengkol;

Si Paham galar Laksamana, soekoe Domo, Penghoeloe Kampong Kasang Moengkol;

Si Kojan galar Datoe Soero, soekoe Mandhiling, Penghoeloe Kampong Titi Gading.

Si Boel galar Antan², soekoe Domo, Penghoeloe Kampong Titi Gading;

Si Pindo galar Antan², soekoe Domo, Penghoeloe Kampong Sontang;

Si Saen galar Oelak Moeda, soekoe Malajoe, Penghoeloe Kampong Sontang;

Si Ketika galar Rangkaja Maharadja, soekoe Malajoe, Penghoeloe Kampong Batang Poetih.

Si Galemban galar Padoeka Sati, soekoe Domo Penghoeloe Kampong Batang Poetih.

Alle welke hoofden mij verklaarden in te stemmen met de op heden door den Jang di Pertoean Besar van Koento Dar es Salam in hunne tegenwoordigheid afgelegde, beëdigde en gewaarmerkte korte verklaring.

En heb ik van die verklaring dit proces-verbaal in drievoud opgemaakt.

Kota Intan, den 25sten Juni 1910.

De Controleur van Rokan,

(w. g.) EZERMAN.

Voor eensluidend afschrift:

De Gouvernements-Secretaris,

(w. g.) RUSMAN.

Voor eensluidend afschrift:

De Secretaris-Generaal

bij het Departement van Koloniën,

V. D. HOUVEN VAN OORDT.

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

TANDJOENG.

VERKLARING.

N°. 5.

Ik ondergeteekende Abdul Somad, gelar Tongkoe Boesoeh, waarnemend bestuurder van het landschap Tandjoeng (Batoe Bahra) tot aan het tijdstip der meerderjarigheid van den aangewezen opvolger Djapar, verklaar:

Ten eerste: dat het landschap Tandjoeng een gedeelte uitmaakt van Nederlandsch-Indië en derhalve staat onder de heerschappij van Nederland; dat ik mitsdien steeds getrouw zal zijn aan Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en aan Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal als Hogstderzelve vertegenwoordiger, uit wiens handen ik het bestuur over Tandjoeng aanvaard.

Ten tweede: dat ik mij in geenerlei staatkundige aanrakingen zal stellen met vreemde mogendheden, zullende de vijanden van Nederland ook mijne vijanden, de vrienden van Nederland ook mijne vrienden zijn.

Ten derde: dat ik zal nakomen en handhaven alle regelingen, die met betrekking tot Tandjoeng door of namens de Koningin der Nederlanden dan wel den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië of Diens vertegenwoordiger zijn of zullen worden vastgesteld of toepasselijk verklaard en dat ik in het algemeen alle bevelen zal opvolgen, die mij door of namens den Gouverneur-Generaal of Diens vertegenwoordiger zijn of zullen worden gegeven.

Aldus gedaan en beëdigd te Laboean Roekoe den 12den September 1910 of den 8sten dag der maand Ramadhan van het Mohammedaansche jaar 1328 en opgemaakt in drievoud.

(w. g.) ABDUL SOMAD, *gelar Tongkoe Boesoeh.*

In tegenwoordigheid van mij, Assistent-Resident van Asahan.

(w. g.) EINTHOVEN.

Deze verklaring is goedgekeurd en bekrachtigd op 8 Februari 1911, zijnde daarmede tevens Abdul Somad, gelar Tongkoe Boesoeh erkend en bevestigd als waarnemend bestuurder van het landschap Tandjoeng (Batoe Bahra) tot aan het tijdstip der meerderjarigheid van den aangewezen opvolger Djapar.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,

(w. g.) IDENBURG.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal,

De Algemeene Secretaris,

(w. g.) STAAL.

Voor eensluidend afschrift:

De Gouvernements-Secretaris,

RUSMAN.

PROCES-VERBAAL.

Op heden, Maandag den 12den September 1910, overeenkomende met den achtsten dag der maand Ramadhan van het Mohammedaansche jaar 1328, verschenen voor mij, J. A. Einthoven, Assistent-Resident van de afdeeling Asahan:

Orang Kaja Sokin, toengkat van Kwala Tandjoeng;

Orang Kaja Lemau, toengkat van Aer Poetih;

Orang Kaja Maoeli, toengkat van Pematang Pandjang;

Orang Kaja Alang, toengkat van Pematang Djering,

alle welke hoofden, als volkshoofden, mij verklaarden in te stemmen, met de op den 12den September 1910, door Abdul Somad, gelar Tongkoe Boesoeh, waarnemend bestuurder van het landschap Tandjoeng tot het tijdstip der meerderjarigheid van den aangewezen opvolger Djapar afgelegde beëdigde en geteekende korte verklaring.

En heb ik van die verklaring dit proces-verbaal in drievoud opgemaakt.

Laboean Roekoe, datum als boven.

De Assistent-Resident van Asahan,

(w. g.) J. A. EINTHOVEN.

Voor eensluidend afschrift:

De Gouvernements-Secretaris,

(w. g.) RUSMAN.

Voor eensluidend afschrift:

De Secretaris-Generaal

bij het Departement van Koloniën,

v. d. HOUVEN VAN OORDT.

*Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den
Oost-Indischen Archipel.*

**KOENTO DAR ES SALAM
EN TANDJOENG.**

NOTA VAN TOELICHTING.

N°. 6.

Ali Tandoen galar Jang di Pertoewan Besar, die na op 25 Juni 1910 de korte verklaring te hebben afgelegd bij gouvernementsbesluit van 17 November 1910 n°. 16 in overeenstemming met de wenschen der ondergeschikte hoofden als bestuurder van het landschap Koento Dar es Salam (residentie Oostkust van Sumatra) is erkend en bevestigd, volgde Ali Kasman galar Jang di Pertoewan Besar op (zie de Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1906—1907, 265, n°. 5), die in 1909 zijn wensch had te kennen gegeven om wegens ziekte en ouderdom zijn waardigheid neder te leggen.

Op 25 October 1909 overleed Mat Bidin, de aangewezen opvolger in het bestuur over het landschap Tandjoeng (resi-

dentie Oostkust van Sumatra), waarna bij gouvernementsbesluit van 18 Augustus 1910, n°. 25, in overeenstemming met de wenschen van de ondergeschikte hoofden, voor die waardigheid werd aangewezen Djapar, met bepaling, dat gedurende zijne minderjarigheid het regentschap over Tandjoeng bleef opgedragen aan Abdoel Somat gelar Toengkoe Boesoeh (Zie de Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1908—1909, 1, n°. 42 bij 7) die toegelaten is, tot het afleggen van een nieuwe korte verklaring als waarnemend bestuurder tot aan het tijdstip der meerderjarigheid van den aangewezen opvolger Djapar.

Blijkens de overgelegde processen-verbaal hebben de volks-
hoofden met de afgelegde verklaringen instemming betuigd.

SERDANG.

SUPPLETOIR CONTRACT.

N°. 7.

Aangezien het wenschelijk is voorgekomen de waardigheid van Radja Moeda in het landschap Serdang op te heffen;

Zoo is op heden, 14 Maart 1910, onder nadere goedkeuring en bekrachtiging van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, tusschen de ondergeteekenden Jacob Ballot, Ridder in de Orde van den Nederlandschen Leeuw, Resident der Oostkust van Sumatra, ten deze handelende voor en namens het Nederlandsch-Indisch Gouvernement, en Soeleiman Sarifoel Alamsjah, Sultan van Serdang, het volgende overeengekomen.

Artikel 1.

De waardigheid van Radja Moeda in het landschap Serdang wordt opgeheven.

Artikel 2.

In artikel 8 van het op 11 Juni 1907 tusschen het Gouvernement van Nederlandsch-Indië en het Inlandsch Zelfbestuur van Serdang gesloten contract komen de woorden „de Radja Moeda” te vervallen.

Artikel 3.

Het aandeel van den Radja Moeda in de wisselvallige uitkeeringen, als aangegeven in den als bijlage van het in het vorig artikel vermeld contract gehechten „Staat der uitkeeringen uit de landschapskas van Serdang aan den Sultan en zijne landsgrooten” zal voortaan worden toegekend aan den Sultan van Serdang.

Aldus ten dage en jare in den aanhef dezes vermeld te Simpang Tiga overeengekomen, in viervoud opgemaakt en door beide partijen onderteevend en bezegeld.

De Resident der Oostkust van Sumatra,

(w. g.) **BALLOT.**

Hier stonden stempel en handteekening van Soeleiman Sarifoel Alamsjah, Sultan van Serdang.

Ondergeteekenden verklaren in te stemmen met deze overeenkomst.

Hier stonden de stempels en handteekeningen van de landsgrooten van genoemd landschap.

Dit suppletoir contract is goedgekeurd en bekrachtigd op heden den 31sten Maart 1911.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,

(w. g.) **IDENBURG.**

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal,

De Algemeene Secretaris,

(w. g.) **STAAL.**

Voor eensluidend afschrift:

De Gouvernements-Secretaris,

(w. g.) **SMEETS.**

Voor eensluidend afschrift:

De Secretaris-Generaal

bij het Departement van Koloniën,

v. d. HOUVEN VAN OORDT.

SERDANG.

NOTA VAN TOELICHTING.

Nº. 8.

Het overgelegde suppletoir contract betreft de afschaffing van de waardigheid van Radja Moeda in het landschap Serdang (residentie Oostkust van Sumatra), waarin na het in 1908 aan den bejaarden Tongkoe Mastapha, oom van den Sultan, verleend ontslag niet is voorzien.

De onderhandelingen, ter zake met den Sultan gevoerd, hebben er toe geleid, dat hij en zijne landsgrooten de wenselijkheid hebben uitgesproken om evenals elders (Panei, Deli, Kota Pinang) tot de opheffing van de waardigheid van Radja Moeda over te gaan, ook in verband met de omstandigheid, dat die waardigheid thans minder dan vroeger reden

van bestaan heeft, nu van de landschapshoofden wordt verwacht, dat zij zelf een daadwerkelijk aandeel in het bestuur nemen.

Het suppletoir contract voorziet mede in enkele met de afschaffing van de waardigheid van Radja Moeda verbandhoudende wijzigingen van het op 11 Juni 1907 met den Sultan van Serdang gesloten en bij gouvernementsbesluit van 8 Augustus 1907, n°. 13 goedgekeurd en bekrachtigd politiek contract (Zie de Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1908—1909, 1, n°. 38).

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

ATJEHSCH E ONDERHOORIGHEDEN.

VERKLARINGEN.

N°. 9.

Ik ondergeteekende bestuurder van verklaar:

Ten eerste: dat het landschap een gedeelte uitmaakt van Nederlandsch-Indië en derhalve staat onder de heerschappij van Nederland; dat ik mitsdien steeds getrouw zal zijn aan Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en aan Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal als Hoogstderzelver vertegenwoordiger, uit wiens handen ik het bestuur over aanvaard.

Ten tweede: dat ik mij in geenerlei staatkundige aandraken zal stellen met vreemde mogenheden, zullende de vijanden van Nederland ook mijne vijanden, de vrienden van Nederland ook mijne vrienden zijn.

Ten derde: dat ik zal nakomen en handhaven alle regelingen, die met betrekking tot door of namens de Koningin der Nederlanden dan wel den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië of Diens vertegenwoordiger zijn of zullen worden vastgesteld of toepasselijk verklaard en dat ik in het algemeen alle bevelen zal opvolgen, die mij door of namens den Gouverneur-Generaal of Diens vertegenwoordiger zijn of zullen worden gegeven.

Bovenstaande verklaring is afgelegd (voorzien van stempel, onderteekening of handmerk) en beëdigd door elk der hoofden hieronder vermeld. De namen der door hen bestuurde landschappen, de dagteekening van de verklaringen en van de besluiten, waarbij die verklaringen zijn goedgekeurd en bekrachtigd en de hoofden zijn erkend en bekrachtigd, volgen mede hieronder.

Nummer.	Namen van de Hoofden die de verklaring hebben afgelegd.	Namen van de door hen bestuurde landschappen.	Dagteekening der verklaringen.	Dagteekening van de besluiten, waarbij de verklaringen zijn goedgekeurd en bekrachtigd en de landschapshoofden zijn erkend en bevestigd.
---------	---	---	--------------------------------	--

Noordkust van Atjeh.

Onderafdeeling Pidië.

1.	Teukoe Moetdin. <i>(waarnemend).</i>	Meureudoe.	17 December 1909.	29 Juni 1910.
----	---	------------	-------------------	---------------

Oostkust van Atjeh.

Onderafdeeling Tamiang.

2.	Tongkoe Ismaël met den titel van Kedjoeroean Soengei Ijoe.	Soegei Ijoe.	25 Juni 1909.	3 October 1910.
3.	Tongkoe Radja Silang met den titel van Kedjoeroean Karang.	Noordelijk Boven Tamiang.	25 Juni 1909.	3 October 1910.
4.	Tongkoe Radja Silang. <i>(tijdelijk).</i>	Noordelijk Beneden Tamiang.	25 Juni 1909.	3 October 1910.
5.	Toengkoe Abdul Madjid met den titel van Soetan Moeda Indra Koesoema.	Zuidelijk Beneden Tamiang.	25 Juni 1909.	3 October 1910.
6.	Radja Hoesin met den titel van Mangkoe Radja. <i>(Regent).</i>	Zuidelijk Boven Tamiang.	25 Juni 1909.	3 October 1910.

Westkust van Atjeh.

Onderafdeeling Meulaboh.

7.	Teukoe Tjoet Amat.	Beutong.	9 April 1909.	29 Juni 1910.
----	--------------------	----------	---------------	---------------

Onderafdeeling Tapa' Toean.

8.	Datoe Mohamad Sawal.	Salang. <i>(eiland Simuloeë).</i>	1 Augustus 1910.	16 Maart 1911.
----	----------------------	--------------------------------------	------------------	----------------

ATJEHSCH E ONDERHOORIGHEDEN.

NOTA VAN TOELICHTING.

N°. 10.

Gedurende de jaren 1909 en 1910 zijn door een aantal bestuurders van landschappen in het gouvernement Atjeh en onderhoorigheden verklaringen afgelegd, waarbij hunne verhouding tot het Nederlandsch Indisch Gouvernement is geregeld. De mededeeling van die gelijklopende verklaringen geschiedt in den gewonen vorm (zie laatstelijk de Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1909—1910, 312, n°. 7).

In Meureudoe werd, nadat hij op 17 December 1909 de korte verklaring had afgelegd, de sedert 1907 met het bestuur belaste Teukoe Moetdin als waarnemend bestuurder erkend en bevestigd voor den duur van de minderjarigheid van den toekomstigen bestuurder Teukoe Radja Oesman, oudsten zoon van den in 1903 afgezetten oelëebalang Teukoe Tji Hamba Pahlawan, die in 1900 de korte verklaring aflegde (zie de Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1900—1901, 169, n°. 26 bij 29).

Bij de laatstelijk door de bestuurders van de Tamiangsche landschappen afgelegde korte verklaringen (zie de Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1903—1904, 201, n°. 2 en Zitting 1905—1906, 224, n°. 4) verklaarden zij alle regelingen te zullen nakomen en handhaven, die met betrekking tot hunne landschappen door of namens den resident der Oostkust van Sumatra zijn of zullen worden getroffen en in het algemeen alle bevelen te zullen opvolgen die hun door of namens den resident der Oostkust van Sumatra zijn of zullen worden gegeven. In verband met de afscheiding van de onderafdeeling Tamiang van de residentie Oostkust van Sumatra en de toevoeging van die onderafdeeling aan het gouvernement Atjeh en onderhoorigheden (*Indisch Staatsblad* 1908, n°. 112) hebben de bestuurders van die landschappen op 25 Juni 1909 de laatstelijk als model

aangenomen korte verklaring (*Bijblad* n°. 6801) afgelegd. Nopens het bestuur in enkele van die landschappen zij hier nog aangeteekend, dat de op 28 Juli 1908 overleden Tongkoe Tjihig van Soengei Ijoe opgevolgd is door zijn oudsten zoon Tongkoe Ismaël; dat Tongkoe Radja Silang, de bestuurder van het landschap Noordelijk Boven Tamiang bovendien de korte verklaring heeft afgelegd als tijdelijk bestuurder van Noordelijk Beneden Tamiang, daar hij die functie bekleedt gedurende de ontstentenis van eenen krachtens de landsinstellingen wettigen bestuurder, te weten de minderjarigheid van den zoon van den bij gouvernementsbesluit van 10 Januari 1908, n°. 31 wegens ongeschiktheid definitief van zijne waardigheid ontheven bestuurder Tongkoe Radja Bandahara, en dat Radja Hoesin, die met den titel van Mangkoe Radja erkend en bevestigd is als regent van het landschap Zuidelijk Boven Tamiang tevens voogd is van Radja Habsja, die nog minderjarig is en den titel Kedjoeroean Moeda voert, terwijl Nja Moed met den titel Mangkoe Boemi de korte verklaring mede heeft onderteekend.

Teukoe Tjoet Amat heeft op 9 April 1909 de korte verklaring afgelegd en is bij gouvernementsbesluit van 29 Juni 1910 n°. 21 erkend en bevestigd als hoofd van het landschap Beutong, dat in *Indisch Staatsblad* 1908 n°. 401, onder IV, B, 9 van Artikel I ten onrechte Kaway V wordt genoemd, en dat bestaat uit eigenlijk Beutong met de onderhoorigheden Keutambang, Sangkadeuen, Poeloe Raga en Boengong, Talöe.

Dato Mohamad Sawal, die bij gouvernementsbesluit van 16 Maart 1911, n°. 10 erkend en bevestigd werd als bestuurder van het landschap Salang (eiland Simeuloeë), volgde zijn vader Dato Nja Gambang op (zie de Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1901—1902, 169, n°. 47 bij 35).

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

SANGGAU.

AKTEN VAN VERBAND EN VAN BEVESTIGING.

N°. 11.

ACTE VAN VERBAND.

Ik, Abang Hadji Mohamad Ali Pangeran Mangkoe Nagara, optredende als bestuurder van het landschap Sanggau beloof plechtiglijk dat ik aan Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en aan Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, als vertegenwoordiger der Koningin in deze gewesten gehouwen en getrouw zal zijn;

en het gebied van Sanggau, dat mij in leen wordt afgestaan, en als zoodanig door mij wordt aangenomen, met allen ijver, oplettendheid en toewijding voor en vanwege het Nederlandsch-Indisch Gouvernement zal besturen overeenkomstig de wetten en instellingen des lands en met stipte inachtneming van de bepalingen, vervat in de met mijne voorgangers gesloten overeenkomsten;

dat ik ten allen tijde bereid en genegen zal zijn om mede te werken tot het sluiten van een nieuwe overeenkomst met het Nederlandsch-Indische Gouvernement overeenkomstig de wenschen van dat Gouvernement;

dat ik alles zal aanwenden wat tot heil en voordeel van het landschap Sanggau kan strekken;

dat ik niets met raad en daad zal doen wat in het nadeel van het Nederlandsch-Indisch Gouvernement of van zijne onderhoorigen zal zijn, noch zal gedoogen, dat zulks door anderen worde gedaan, maar dat ik, integendeel, ingeval mij zoodanige daden mochten ten oore komen, deze naar mijn beste vermogen afweren en daarvan kennis geven zal aan den meest nabijzijnden ambtenaar van het Gouvernement;

dat ik wijders alle verbintenissen voortvloeiende uit de tusschen het Gouvernement en mijne voorgangers gesloten overeenkomsten, heilig en getrouw zal nakomen en voorts alles zal doen, wat een getrouw en eerlijk bestuurder en leenman betaamt.

Deze verklaring heb ik met eede bevestigd en onderteekend ten overstaan van Th. J. H. van Driessche, Resident der Westerafdeeling van Borneo en in bijzijn van J. Ph. J. Bouman, Controleur van Sanggau en Sekadau, van Pangeran Nata Kesoema, Pangeran Mas Padoeka Patra en Raden Soema Ningrat, landsgrooten van Sanggau alsmede van Abang Oesman Bilal, welke allen hunne handteekeningen mede hieronder gesteld hebben, terwijl de laatste mij den eed heeft afgenomen.

Geschreven te Sanggau den 6den November 1909.

Hier stonden de handteekeningen en handmerken van den optredenden Radja van Sanggau en zijne landsgrooten.

In bijzijn van den

Controleur van Sanggau en Sekadau,
(w. g.) J. BOUMAN.

Ten overstaan van mij,

Resident der Westerafdeeling van Borneo,
(w. g.) VAN DRIESSCHE.

Voor eensluidend afschrift:

De Gouvernements-Secretaris,
SMEETS.

ACTE VAN BEVESTIGING.

Nademaal de bestuurder van het landschap Sanggau, Panembahan Hadji Soleiman Pakoe Nagara op den 6den September 1908 is overleden en Abang Hadji Mohamad Ali Pangeran Mangkoe Nagara in een op den 14den Augustus 1876 ten overstaan van den Assistent-Resident van Sintang, te Sanggau gehouden vergadering van de rijksgrooten, de hoofden en de bevolking is aangewezen als opvolger in het landsbestuur van Sanggau:

En aangezien Abang Hadji Mohamad Ali Pangeran Mangkoe Nagara op heden den 6den November 1909 voor mij, Th. J. H. van Driessche, Resident der Westerafdeeling van Borneo, plechtig heeft beëdigd en ten mijnen overstaan heeft onderteekend de aan deze acte gehechte schriftelijke verbintenis, zoo wordt voornoemde Abang Hadji Mohamad Ali Pangeran Mangkoe Nagara bij deze door mij onder nadere goedkeuring van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië in naam en van wege het Nederlandsch-Indisch Gouvernement, plechtig bevestigd in zijne waardigheid van bestuurder van Sanggau en zulks onder den naam en titel van Panembahan Hadji Mohamad Ali Soeria Nagara:

ten blijkke waarvan hem van deze acte, zoomede van de bovenbedoelde door hem aangegane schriftelijke verbintenis, nadat die stukken zullen zijn voorzien van het bewijs van goedkeuring en bekrachtiging van den Gouverneur-Generaal, een exemplaar zal worden uitgereikt.

Aldus gedaan te Sanggau, ten dage en jare voorschreven.

De Resident der Westerafdeeling van Borneo,
(w. g.) VAN DRIESSCHE.

In tegenwoordigheid van mij,
J. BOUMAN.

Controleur van Sanggau en Sekadau.

Deze akten van van verband en bevestiging zijn goedgekeurd en bekrachtigd op heden 10 September 1910.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,
(w. g.) IDENBURG.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal,

De Algemeene Secretaris,
(w. g.) STAAL.

Voor eensluidend afschrift:
De Gouvernements-Secretaris,
(w. g.) SMEETS.

Voor eensluidend afschrift:
De Secretaris-Generaal
bij het Departement van Koloniën,
V. D. HOUVEN VAN OORDT.

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

SOEKADANA.

AKTEN VAN VERBAND EN VAN BEVESTIGING.

Nº. 12.

AKTE VAN VERBAND.

Ik, Tongkoe Andoet, optredende als bestuurder van het landschap Soekadana, beloof plechtiglijk:

dat ik aan Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en aan Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië als vertegenwoordiger der Koningin in deze gewesten gehouwen en getrouw zal zijn, en het gebied van Soekadana dat mij in leen wordt afgestaan, en als zoodanig door mij wordt aangenomen, met allen ijver, oplettendheid en toewijding voor en vanwege het Nederlandsch-Indisch Gouvernement zal besturen overeenkomstig de wetten en instellingen des Lands en met stipte inachtneming van de bepalingen vervat in de met mijne voorgangers gesloten overeenkomsten;

dat ik te allen tijde bereid en genegen zal zijn om mede te werken tot het sluiten van eene nieuwe overeenkomst met het Nederlandsch-Indisch Gouvernement overeenkomstig de wenschen van dat Gouvernement;

dat ik alles zal aanwenden wat tot heil en voordeel van het landschap Soekadana kan strekken;

dat ik niets met raad en daad zal doen wat in het nadeel van het Nederlandsch-Indisch Gouvernement of van Zijne onderhoorigen zal zijn, noch zal gedoogen, dat zulks door anderen worde gedaan, maar dat ik, integendeel, ingeval mij zoodanige daden mochten ter oore komen, deze naar mijn beste vermogen afweren en daarvan kennis geven zal aan den meest nabijzijnden ambtenaar van het Gouvernement;

dat ik wijders alle verbintenissen voortvloeiende uit de tusschen het Gouvernement en mijne voorgangers gesloten overeenkomsten, heilig en getrouw zal nakomen en voorts alles zal doen, wat een getrouw en eerlijk bestuurder en leenman betaamt.

Deze verklaring heb ik met eede bevestigd en ondertekend ten overstaan van Th. J. H. van Driessche, Resident der Westerafdeeling van Borneo en in bijzijn van H. Th. Weehuizen, Controleur van Soekadana, van:

P. Kuen, Posthouder toegevoegd aan den Controleur van Soekadana, van Tongkoe Abdul Hamid en Tongkoe Panglima Abdul Djalil, landsgrooten van Soekadana, alsmede van Imam Said Achmad, welke allen hunne handteekeningen mede hieronder gesteld hebben, terwijl de laatste mij den eed heeft afgenomen.

Geschreven te Soekadana, den 18den November 1910.

De optredende Radja van Soekadana,

Hier stonden stempel en handteekening van den opgetreden bestuurder van Soekadana, Tongkoe Andoet.

in bijzijn van de landsgrooten:

Hier stonden handteekeningen van de landsgrooten,

van den Controleur van Soekadana,
(w. g.) WEEHUIZEN.

en van den Posthouder toegevoegd aan den Controleur van Soekadana,
(w. g.) KUEN.

Ten overstaan van mij,

Resident der Westerafdeeling van Borneo,
(w. g.) VAN DRIESSCHE.

Nº. 309. 12—13

AKTE VAN BEVESTIGING.

Nademaal de Bestuurder van het landschap Soekadana, Panembahan Tongkoe Poetra, op den 6den Juli 1910 is overleden en diens oudste wettige zoon Goesti (Tongkoe) Andoet naar aanleiding van artikel 5 van het met het Inlandsch zelfbestuur van Soekadana gesloten vigeerend politiek contract is aangewezen als opvolger in het landsbestuur van Soekadana.

En aangezien Goesti (Tongkoe) Andoet op heden den 18den November des jaar 1910 in handen van mij, Th. J. H. van Driessche, Resident der Westerafdeeling van Borneo, plechtig heeft beëdigd en ten mijnen overstaan heeft ondertekend de aan deze akte gehechte schriftelijke verbintenis, zoo wordt voornoemde Goesti (Tongkoe) Andoet bij deze door mij, onder nadere goedkeuring van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, in naam en van wege het Nederlandsch-Indisch Gouvernement, plechtig bevestigd in zijne waardigheid van Bestuurder van Soekadana en zulks onder den naam en titel van Panembahan Tongkoe Andoet, ten blijke waarvan hem van deze akte, zoomede van de bovenbedoelde door hem aangegane schriftelijke verbintenis, nadat die stukken zullen zijn voorzien van het bewijs van goedkeuring en bekrachtiging van den Gouverneur-Generaal, één exemplaar zal worden uitgereikt.

Aldus gedaan te Soekadana, ten dage en jare voorschreven.

De Resident der Westerafdeeling van Borneo,
(w. g.) VAN DRIESSCHE.

In tegenwoordigheid van ons,

(w. g.) WEEHUIZEN.

Controleur van Soekadana.

(w. g.) KUEN,

Posthouder, toegevoegd aan den Controleur van Soekadana.

Deze akten van verband en van bevestiging zijn goedgekeurd en bekrachtigd op heden, 9 Maart 1911.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,
(w. g.) IDENBURG.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal,

De Algemeene Secretaris,

(w. g.) STAAL.

Voor eensluidende afschriften,

De Gouvernements-Secretaris,

(w. g.) RUSMAN.

Voor eensluidend afschrift:

*De Secretaris-Generaal
bij het Departement van Koloniën,
v. d. HOUVEN VAN OORDT.*

*Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den
Oost-Indischen Archipel.*

SANGGAU EN SOEKADANA.

NOTA VAN TOELICHTING.

N°. 13.

Op den 6den September 1908 overleed de panembahan van Sanggau Hadji Soleiman Pakoe Negara (Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1878—1879, 71, n°. 4). Hij is vervangen door den overeenkomstig het politiek contract van 4 Maart 1882 (Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1883—1884, 133, n°. 8) aangewezen opvolger Pangeran Mangkoe, die den 6den November 1909 als panembahan werd erkend en bevestigd onder den titel van Abang Hadji Mohamad Ali Soeria Nagara, waarna zijne akten van verband en van bevestiging zijn goedgekeurd en bekrachtigd bij gouvernementsbesluit van 10 September 1910, n°. 8.

In de plaats van den op 6 Juli 1910 overleden panembahan

van het eveneens in de residentie Westerafdeeling van Borneo gelegen landschap Soekadana, Tongkoe Poetra (Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1879—1880, 86, n°. 11), is zijn overeenkomstig het politiek contract van 3 December 1881 (Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1882—1883, 140, n°. 18) tot opvolger aangewezen oudste wettige zoon Tongkoe Andoet als panembahan opgetreden. De door hem op 18 November 1910 afgelegde akte van verband betreffende zijne verplichtingen jegens het Nederlandsch-Indische Gouvernement en zijne akte van bevestiging zijn goedgekeurd en bekrachtigd bij gouvernementsbesluit van 9 Maart 1911, n°. 7.

KOETEI.

SUPPLETOIR CONTRACT.

N°. 14.

SUPPLETOIRE OVEREENKOMST MET KOETEI.

Aangezien het wenschelijk is voorgekomen eenige artikelen van het contract met het Zelfbestuur van het landschap Koetei van 26 Augustus 1902 (goedgekeurd en bekrachtigd bij artikel 1 van het besluit van 14 December 1902, n°. 30), te herzien of aan te vullen;

Zoo is op heden den 22sten Maart 1910 of den 10den Rabioel-Awal 1328 der Mohammedaansche tijdrekening, onder nadere goedkeuring en bekrachtiging van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, tusschen ons J. van Weert, Resident der Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo, ten deze handelende voor en namens het Gouvernement van Nederlandsch-Indië, en Mohamad Alimoedin Adil Chalifatoel Moeminin, Officier der orde van Oranje-Nassau, Sultan van Koetei, benevens de landsgrootten van dat landschap, het volgende overeengekomen:

Artikel 1.

Aan artikel 15 van het in hoofde dezes bedoeld contract wordt toegevoegd een vijfde alinea, luidende:

5. Bij geschil of iemand als onderdaan van het Gouvernement of van het Zelfbestuur moet worden beschouwd, beslist de Resident in hoogste ressort, zullende het Zelfbestuur zich aan deze beslissing onderwerpen.

Artikel 2.

Artikel 27 van het in hoofde dezes vermeld contract wordt gelezen als volgt:

1. De Sultan en de landsgrootten zullen aan personen, niet behoorende tot de inheemsche bevolking van het landschap Koetei, geene vergunningen tot het doen van mijnbouwkundige opsporingen of concessiën tot ondernemingen van landbouw, boschexploitatie of mijnontginning verleen, noch aan zoodanige personen gronden afstaan, verkoopen of verhuren, noch toelaten, dat door hunne onderdanen dergelijke vergunningen en concessiën, die eventueel aan dezen mochten zijn verleend, dan wel rechten op gronden aan zoodanige personen worden overgedragen, dan na verkregen toestemming van het Gouvernement en behoudens nadere goedkeuring der overeenkomsten door den Gouverneur-Generaal of den Resident.

2. Zoodanige concessiën zullen steeds met inachtneming van de algemeene belangen van Nederlandsch-Indië, waartoe ook het landschap Koetei behoort, zooveel mogelijk worden geregeld in overeenstemming met de algemeene verordeningen, die te dezer zake reeds bestaan of nader mochten worden uitgevaardigd en met de bijzondere bepalingen die het Gouvernement te dien aanzien reeds gemaakt heeft of nader zal vaststellen.

3. Het Gouvernement behoudt zich wijders het recht voor om voor Zijne rekening ondernemingen van landbouw, boschexploitatie of mijnontginning in het landschap te doen aanvangen en voortzetten, een en ander behoudens billijke schadeloosstelling aan de betrokkenen, voor zoover daartoe grond bestaat. De Sultan en de landsgrootten zullen zoodanige ondernemingen steeds zooveel mogelijk bevorderen.

N°. 309. 14—15.

4. Het Gouvernement heeft ook het recht concessiën als in alinea 1 van dit artikel bedoeld te verleen, zullende elk voorkomend geval van dien aard het onderwerp van eene bijzondere schikking met den Sultan en de landsgrootten uitmaken.

5. Het Gouvernement regelt het toezicht, in het algemeen belang op de mijnontginning te houden.

6. Ook andere dan de in alinea 1 bedoelde concessiën zullen niet verleend en overeenkomsten van niet strikt privaten aard zullen door den Sultan en de landsgrootten niet gesloten worden, zonder voorafgaande toestemming van den Resident.

Artikel 3.

Aan de 2de alinea van artikel 31 van het in hoofde dezes vermeld contract wordt toegevoegd:

4. de vertiening op het rijstgewas of poeloehan.

Artikel 4.

Artikel 32 van meerbedoeld contract wordt gelezen als volgt:

1. Alle inkomsten van het Zelfbestuur, daaronder begrepen:

a. de schadeloosstelling, bedoeld in artikel 3 van de suppletoire overeenkomst van 25 Juni 1900, goedgekeurd en bekrachtigd bij artikel 1 van het besluit van 27 November d. a. v., n°. 29;

b. de schadeloosstelling, bedoeld in artikel 4 van de suppletoire overeenkomst van 3 Januari 1908, goedgekeurd en bekrachtigd bij artikel 7 van het besluit van 10 Maart 1908, n°. 1;

c. de inkomsten uit de vergunningen en concessiën, bedoeld in artikel 27, en de opbrengst der belastingen in geld, bedoeld in artikel 31, 2de lid. van het in hoofde dezes vermeld contract, zooals beide artikelen thans luiden ingevolge deze suppletoire overeenkomst;

d. die uit de opbrengst van de vogelnestgrotten en van de rechten, geheven van de Bengalon- en Bongan-domeinen;

e. de gerechtelijke boeten en confiscatiën worden gestort in eene landschapskas welke onder administratie en bewaring staat van eene commissie of eenen ambtenaar, door den Resident, dan wel van een college, door de Regeering daartoe aangewezen, en waarvoor de regelen op het beheer en de administratie van Gouvernementswege worden vastgesteld.

2. Uit de landschapskas worden aan den Sultan en de landsgrootten de in de bijlage van deze overeenkomst aangegeven uitkeeringen gedaan; voorts worden daaruit de ambtenaren en beambten van het Zelfbestuur bezoldigd en zoo mogelijk de in het rechtstreeksch belang van het landschap door het Gouvernement gedane uitgaven geheel of gedeeltelijk gerestitueerd, terwijl het overige in overeenstemming met den vertegenwoordiger van het Gouvernement wordt besteed in het belang van land en volk.

Van deze overeenkomst is op datum bovenomschreven deze acte in viervoud opgemaakt en door beide partijen on-
teekend en bezegeld.

Tenggarong, den 22sten Maart 1910.

*De Resident der
Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo,*
(w. g.) VAN WEERT.

Hier stonden stempel en hand-
teekening van Mohamad Alimoe-
din Adil Chalifatoel Moeminin,
Sultan van Koetei, zoomede de
handteekeningen van zijne lands-
grooten.

Dit contract is goedgekeurd en bekrachtigd op heden
4 October 1910.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,
(w. g.) IDENBURG.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal,
De Algemeene Secretaris,
(w. g.) STAAL.

Voor eensluidend afschrift:
De Gouvernements-Secretaris,
RUSMAN.

STAAT van uitkeeringen uit de landschapkas van
Koetei aan den Sultan en de landsgrooten, be-
hoorende bij artikel 3 van de suppletoire overeen-
komst van 22 Maart 1910.

A. Aan den Sultan:

1. Jaarlijks f 49 500 uit de Gouvernements-schadeloos-
stelling, bedoeld bij artikel 3 van de suppletoire overeenkomst
van 25 Juni 1900.

2. Jaarlijks f 6000 uit de Gouvernements-schadeloosstel-
ling, bedoeld bij artikel 4 van de suppletoire overeenkomst
van 3 Januari 1908.

3. De helft van de inkomsten uit vergunningen tot het doen
van mijnbouwkundige opsporingen en concessiën tot onder-
nemingen van landbouw, boschexploitatie en mijnontgin-
ning.

4. Negen-tiende van de zuivere opbrengst van de hasil
tanah (tjoekei tjaboetan of tiendrechten) en van de poeloehan
of vertiening op het rijstgewas.

5. De zuivere opbrengst van de vogelnestgrotten en van
de rechten, geheven van de domeinen Bengalon en Bongan.

B. Aan de landsgrooten:

1. Jaarlijks f 49 500 uit de Gouvernements-schadeloos-
stelling, bedoeld bij artikel 3 van de suppletoire overeenkomst
van 25 Juni 1900.

2. Jaarlijks f 6900 uit de Gouvernements-schadeloosstel-
ling, bedoeld bij artikel 4 van de suppletoire overeenkomst van
3 Januari 1908.

Tenggarong, den 22sten Maart 1910.

*De Resident der
Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo,*
(w. g.) VAN WEERT.

Hier stonden stempel en hand-
teekening van Mohamad Alimoe-
din Adil Chalifatoel Moeminin,
Sultan van Koetei, zoomede de
handteekeningen van zijne lands-
grooten.

Voor eensluidend afschrift:
De Gouvernements-Secretaris,
(w. g.) RUSMAN.

Voor eensluidend afschrift:
*De Secretaris-Generaal
bij het Departement van Koloniën,*
V. D. HOUVEN VAN OORDT.

*Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den
Oost-Indischen Archipel.*

KOETEI.

NOTA VAN TOELICHTING.

Nº. 15.

Teneinde onze verhouding tot het zelfbestuur van Koetei (residentie Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo) meer dan tot nu toe het geval was in overeenstemming te brengen met die tot andere zelfbesturen, is het wenschelijk voorgekomen eenige artikelen van het met het zelfbestuur van Koetei op 26 Augustus 1902 gesloten contract (Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1903—1904, 201, n. 31) te herzien of aan te vullen. Deze contractswijziging heeft hoofdzakelijk betrekking op het onderdaanschap, ten aanzien waarvan thans bepaald is, dat bij geschil of iemand als onderdaan (onderhoorige) van het Gouvernement of van het zelfbestuur moet worden beschouwd de resident in hoogste ressort beslist, en op de bepalingen, betreffende het verlenen van vergunningen tot het doen van mijnbouwkundige opsporingen of concessiën tot ondernemingen van land-

bouw, boschexploitatie of mijnbouw en betreffende den afstand, verkoop of verhuur van gronden. Zoowel de aanvulling betreffende het onderdaanschap als de laatstbedoelde bepalingen houden verband met dergelijke voorschriften in de politieke contracten, die onze verhouding tot de voornaamste zelfbesturen ter Oostkust van Sumatra regelen (zie de artikelen 14, 26 en 27 van de Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1908—1909, 1, n. 34 en volgende). Op den voet van artikel 34 van die contracten is thans ook het financiewezen in Koetei geregeld, zijnde voorts aan de opsomming van de in dat landschap bestaande belastingen en heffingen toegevoegd de vertiening op het rijstgewas of poeloehan, die altijd bestaan heeft en verzuimd was op te nemen in artikel 31 van het contract van 1902.

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den
Oost-Indischen Archipel.

MENADO.
(Afdeeling Midden-Celebes).

VERKLARINGEN.

Nº. 16.

Ik ondergeteekende bestuurder van
..... verklaar:

Ten eerste: dat het landschap een gedeelte uitmaakt van Nederlandsch-Indië, en derhalve staat onder de heerschappij van Nederland; dat ik mitsdien steeds getrouw zal zijn aan Hare Majesteit te Koningin der Nederlanden en aan Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal als Hoogstderzelver vertegenwoordiger, uit wiens handen ik het bsetuur over aanvaard.

Ten tweede: dat ik mij in geenerlei staatkundige aanrakingen zal stellen met vreemde mogendheden, zullende de vijanden van Nederland ook mijne vijanden, de vrienden van Nederland ook mijne vrienden zijn.

Ten derde: dat ik zal nakomen en handhaven alle regelingen, die met betrekking tot door of namens de Koningin der Nederlanden dan wel den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië of Diens vertegenwoordiger zijn of zullen worden vastgesteld of toepasselijk verklaard en dat ik in het algemeen alle bevelen zal opvolgen, die mij door of namens den Gouverneur-Generaal of Diens vertegenwoordiger zijn of zullen worden gegeven.

Bovenstaande verklaring is afgelegd (voorzien van onderteekening of handmerk) en beëdigd door elk der hoofden hieronder vermeld. De namen der door hen bestuurde landschappen, de dagteekening van de verklaringen en van de besluiten, waarbij de verklaringen zijn goedgekeurd en bekrachtigd en de hoofden zijn erkend en bevestigd, volgen mede hieronder.

Nummer.	Namen van de Hoofden die de verklaring hebben afgelegd.	Namen van de door hen bestuurde landschappen.	Dagteekening der verklaringen.	Dagteekening van de besluiten, waarbij de verklaringen zijn goedgekeurd en bekrachtigd, en de landschapshoofden zijn erkend en bevestigd.
<i>Onderafdeeling Paloe.</i>				
1	Toetoe alias Tome Sesa.	Tobakoe.	8 Maart 1910.	15 Juli 1910.
2	Rataleko Tomai Jagioera.	Lindoe.	26 December 1908.	"
<i>Onderafdeeling Posso.</i>				
3	Hadji Mohamad bin Daeng Materoe.	Oena-Oena.	3 October 1909.	15 Juli 1910.
4	Katajoe alias Papa i Kareke.	Batoedaka.	"	"
5	Pole.	Bada.	1 Juni 1910.	26 September 1910.

*Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den
Oost-Indischen Archipel.*

SIGI.

VERKLARING.

Nº. 17.

Ik ondergeteekende I. Tondei, bestuurster van het landschap Sigi, verklaar mits dezen, dat ik afstand heb gedaan van alle aanspraken op het landschap Lindoe en dat ik alle mijne rechten op dat landschap afgestaan heb aan het Nederlandsch-Indisch Gouvernement.

Aldus gedaan en beëdigd te Paloe, den 3den December 1908 of den 9den der maand Dzoelkaida van het Mohammedaansche jaar 1326 en opgemaakt in drievoud.

Hier stond de handteekening van I. Tondei, bestuurster van het landschap Sigi.

In tegenwoordigheid van den Civiel Gezaghebber van Paloe,

(get.) HISSINK.

Deze verklaring is goedgekeurd en bekrachtigd op 15 Juli 1910.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,
(w. g.) IDENBURG.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal,
De Algemeene Secretaris,
(w. g.) STAAL.

Voor eensluidend afschrift:
De Gouvernements-Secretaris,
(w. g.) SMEETS.

Voor eensluidend afschrift:
De Secretaris-Generaal
bij het Departement van Koloniën,
V. D. HOUVEN VAN OORDT.

*Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den
Oost-Indischen Archipel.*

MENADO.
(Afdeeling Midden-Celebes.)

NOTA VAN TOELICHTING.

N°. 18.

Gedurende de jaren 1908, 1909 en 1910 zijn door eenige bestuurders van landschappen in de afdeeling Midden-Celebes van de residentie Menado verklaringen afgelegd, waarbij hunne verhouding tot het Nederlandsch Indisch Gouvernement is geregeld. De mededeeling van die verklaringen, welke alle gelijkloidend zijn, geschiedt in den gewonen vorm (zie laatstelijk de Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1909—1910, 312, n°. 15).

De bestuurders van Tobakoe en van Lindoe, twee landschappen, welke evenals de in de hooger aangehaalde stukken genoemde landschappen Koelawi en Banasoe behooren tot de berglandschappen van de onderafdeeling Paloe, werden als bestuurder erkend en bevestigd na de aflegging van de korte verklaring, voor zoover den bestuurder van Lindoe betreft, nadat blijkens de overgelegde verklaring van 3 December 1908

de bestuurster van Sigi (zie de hooger genoemde Gedrukte Stukken) al hare rechten op het landschap Lindoe aan het Nederlandsch Indisch Gouvernement had afgestaan.

Evenals de in die Gedrukte Stukken genoemde bestuurders van het tot de onderafdeeling Posso behorende complex Oena-Oena met de Togean-eilanden, hebben ook de twee andere tot dat complex gerekende landschappen Oena-Oena en Batodaka de korte verklaring afgelegd, waarna zij bij gouvernementsbesluit van 15 Juli 1910, n°. 18 als bestuurders zijn erkend en bevestigd. De bestuurder van het landschap Bada (Zie de Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1909—1910, 312, n°. 19) werd na het afleggen van de korte verklaring op 1 Juni 1910 bij gouvernementsbesluit van 26 September 1910, n°. 7 als bestuurder erkend en bevestigd.

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

MAMOEDJOE, BALANIPA.

VERKLARINGEN.

Nº. 19.

Ik ondergeteekende bestuurder van verklaar:

Ten eerste: dat het landschap een gedeelte uitmaakt van Nederlandsch-Indië en derhalve staat onder de heerschappij van Nederland; dat ik mitsdien steeds getrouw zal zijn aan Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en aan Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal als Hoogstderzelver vertegenwoordiger, uit wiens handen ik het bestuur over aanvaard.

Ten tweede: dat ik mij in geenerlei staatkundige aandrakingen zal stellen met vreemde mogenheden, zullende de vijanden van Nederland ook mijne vijanden, de vrienden van Nederland ook mijne vrienden zijn.

Ten derde: dat ik zal nakomen en handhaven alle regelingen, die met betrekking tot door of namens de Koningin der Nederlanden dan wel den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië of Diens vertegenwoordiger zijn of zullen worden vastgesteld of toepasselijk verklaard en dat ik in het algemeen alle bevelen zal opvolgen, die mij door of namens den Gouverneur-Generaal of Diens vertegenwoordiger zijn of zullen worden gegeven.

Bovenstaande verklaring is afgelegd (voorzien van onderteekening of handmerk) en beëdigd door elk der hoofden hieronder vermeld. De namen der door hen bestuurde landschappen, de dagteekening van de verklaringen en van de besluiten, waarbij de verklaringen zijn goedgekeurd en bekrachtigd en de hoofden zijn erkend en bevestigd, volgen mede hieronder.

Nummer.	Namen van de Hoofden die de verklaring hebben afgelegd.	Namen van de door hen bestuurde landschappen.	Dagteekening der verklaringen.	Dagteekening van de besluiten, waarbij de verklaringen zijn goedgekeurd en bekrachtigd en de landschapshoofden zijn erkend en bevestigd.
1	Djalaloe Amanan Inda	Mamoedjoe	19 Augustus 1908	14 Juli 1910.
2	Ladjoe Kakanna I Doro	Balanipa	2 November 1909	2 December 1910.

*Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den
Oost-Indischen Archipel.*

MAMOEDJOE, BALANIPA.

NOTA VAN TOELICHTING.

N°. 20.

De bestuurder van het tot de Mandarsche staatjes behorende landschap Mamoedjoe ¹⁾ (Gouvernement Celebes en Onderhoorigheden) Karanene ²⁾ is in 1908 op verzoek wegens vergevorderden leeftijd eervol van zijne waardigheid ontheven en in overeenstemming met de wenschen van de hadat van het landschap vervangen door Djalaloe Amana Inda, een zoon van den in 1895 overleden maradia van Mamoedjoe Nai Soekoer. De nieuw opgetreden bestuurder legde op 19 Augustus 1908 de korte verklaring betreffende zijne verhouding tot het Gouvernement van Nederlandsch-Indië af, waarna hij bij gouvernementsbesluit van 14 Juli 1910, n°. 17 als bestuurder is erkend en bevestigd.

Ook aan den bestuurder van Balanipa ³⁾ Manawari is op verzoek wegens vergevorderden leeftijd eervol ontslag ver-

leend, waarna zijn opvolger Ladjoe Kakanna I Doro, maradia van het vazalstaatje (district) van Balanipa Alloë, na het afleggen van de korte verklaring bij gouvernementsbesluit van 2 December 1910, n°. 16 als bestuurder is erkend en bevestigd.

Daar de verklaringen gelijkkluidend zijn, worden zij in den gebruikelijken vorm collectief medegedeeld (zie laatstelijk de Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1909—1910, 312, n°. 17), onder toevoeging, dat de verklaringen zijn voorzien van de handteekeningen of de handmerken van de hadatsleden der zelfbesturen.

Uitvoerige mededeelingen over Mamoedjoe komen voor in het Tijdschrift voor Indische Taal-, Land- en Volkenkunde van 1911, Deel LIII, bladz. 57 e. v.

¹⁾ Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1908—1909, 1, nos. 3, 11 en 17.

²⁾ Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1897—1898, 152, n°. 33.

³⁾ Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1908—1909, 1, n°. 27.

*Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den
Oost-Indischen Archipel.*

BOETON.

SUPPLETOIR CONTRACT.

N°. 21.

SUPPLETOIR CONTRACT.

Onder nadere goedkeuring van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië gesloten tusschen Gerardus Willem Johan van Walraven, Civiel Gezaghebber van Boeton, ten deze handelende voor en namens het Gouvernement van Nederlandsch-Indië en Moehamad Adiloerrahim bestuurder van Boeton en zijne mantri's.

Nademaal het wenschelijk is voorgekomen om in het belang en ter bescherming der krachtens alinea 3 van artikel 14 van het vigeereud politiek contract door het Nederlandsch-Indisch Gouvernement voor eigen rekening gedreven opsporingen, ontginningen en ondernemingen de door het Gouvernement ter zake dier bedrijven vastgestelde of nader uit te vaardigen verordeningen en bepalingen voor het landschap Boeton en zijne onderdanen van kracht te verklaren, zoo is op heden 12 Mei 1910 onder nadere goedkeuring van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië tusschen ons Gerardus Willem Johan van Walraven, Civiel Gezaghebber van Boeton, ten deze handelende voor en namens het Nederlandsch-Indisch Gouvernement en Moehamad Adiloerrahim bestuurder van Boeton en zijne mantri's, overeengekomen als volgt.

Eenig artikel.

De door het Gouvernement van Nederlandsch-Indië in het belang en tot bescherming der krachtens alinea 3 van artikel 14 van het met het Zelfbestuur van Boeton op den 8sten April 1906 gesloten contract, voor eigen rekening gedreven opsporingen, ontginningen en ondernemingen vastgestelde of nader uit te vaardigen verordeningen en bepalingen zijn voor het landschap Boeton en zijne ingezetenen van verbindende kracht.

Aldus ten dage en jare in den aanhef dezes vermeld te Baoe-Baoe overeengekomen in triplo opgemaakt, onder-

teekend, bezegeld en plechtig beëdigd door den zelfbestuurder van Boeton en zijne mantri's in tegenwoordigheid van mij Gerardus Willem Johan van Walraven, Civiel-Gezaghebber van Boeton.

(w. g.) WALRAVEN.

Hier stond de stempel van Moehamad Adiloerrahim, bestuurder van Boeton, zoomede de handteekeningen-handmerken van zijne landsgrooten.

In ons bijzijn.

(w. g.) Onleesbaar (Europeesche klerk);

(w. g.) Onleesbaar (Gelarang van Baoe² en Batoeloe);

(w. g.) Onleesbaar (Inlandsch schrijver).

Dit contract is goedgekeurd en bekrachtigd op heden 7 Januari 1911.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,
(w. g.) IDENBURG.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal,

De Algemeene Secretaris,

(w. g.) STAAL.

Voor eensluidend afschrift:

De Gouvernements-Secretaris,

(w. g.) SMEETS.

Voor eensluidend afschrift:

*De Secretaris-Generaal
bij het Departement van Koloniën,*

v. d. HOUVEN VAN OORDT.

*Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den
Oost-Indischen Archipel.*

BOETON.

NOTA VAN TOELICHTING.

N°. 22.

Ingevolge het overgelegde suppletoir contract met het zelfbestuur van het landschap Boeton (Gouvernement Celebes en Onderhoorigheden) zijn, in verband met daar voorkomende djabatibosschen, in dat landschap toepasselijk de gouvernementsbepalingen in het belang en ter bescherming van aldaar

krachtens alinea 3 van artikel 14 van het met het zelfbestuur op 8 April 1906 gesloten contract (Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1908—1909, 1, n°. 10) door het Gouvernement voor eigen rekening gedreven opsporingen, ontginningen en ondernemingen.

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

TERNATE.

VERKLARING.

N°. 24.

VERKLARING.

Wij ondergeteekenden: As-Soltan Tadjal-Mahcoel Bi'najat Allah Al Hannan Siradjal-Molk Amirad-din Iskandar Manawwar Ac-Cadiq Mohamad Hadji Oesman Wahowa Min Al-Adilin Sjah, Sultan van Ternate en zijne Landsgrooten, verklaren:

Ten eerste: dat het Sultanaat Ternate een gedeelte uitmaakt van Nederlandsch-Indië en derhalve staat onder de heerschappij van Nederland: dat wij mitsdien steeds getrouw zullen zijn aan Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en aan Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal als Hoogstderzelve vertegenwoordiger, uit wiens handen wij het bestuur over het Sultanaat Ternate aanvaardden.

Ten tweede: dat wij ons in geenerlei staatkundige aandrakingen zullen stellen met vreemde mogendheden, zullende de vijanden van Nederland ook onze vijanden, de vrienden van Nederland ook onze vrienden zijn.

Ten derde: dat wij zullen nakomen en handhaven alle regelingen, die met betrekking tot het Sultanaat Ternate door of namens de Koningin der Nederlanden dan wel den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië of Diens vertegenwoordiger zijn of zullen worden vastgesteld of toepasselijk verklaard en dat wij in het algemeen alle bevelen zullen opvolgen, die ons door of namens den Gouverneur-Generaal of Diens vertegenwoordiger zijn of zullen worden gegeven.

Ten vierde: te erkennen het recht van het Nederlandsch-Indisch Gouvernement om het Sultanaat Ternate te allen tijde bij het rechtstreeks bestuur gebied in te lijen.

Aldus gedaan en beëdigd te Ternate 22 Juni 1910 of den dertienden der maand Djoemadilachir van het Mohammedaansche jaar 1328 en opgemaakt in viervoud.

Hier stonden stempel en handteekening van Assoltan Tadjal-Mahcoel Bi' Inajat Allah Al Hannan Siradjal-Molk Amirad-din Iskandar Manawwar Ac-Cadiq Mohamad Hadji Oesman Wahowa Min Al-Adilin Sjah, Sultan van Ternate, zoomede de handteekeningen en handmerken van zijne Landsgrooten.

In tegenwoordigheid van mij Emiel Dhomen, Secretaris der residentie Ternate en Onderhoorigheden, bij verhindering van den Resident.

(w. g.) DHOMEN.

Deze verklaring is goedgekeurd en bekrachtigd op 6 December 1910.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,
(w. g.) IDENBURG.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal,
De Algemeene Secretaris,
(w. g.) STAAL.

Voor eensluidend afschrift:
De Gouvernements-Secretaris,
(w. g.) SMEETS.

Voor eensluidend afschrift:
De Secretaris-Generaal
bij het Departement van Koloniën,
V. D. HOUVEN VAN OORDT.

*Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den
Oost-Indischen Archipel.*

BATJAN EN TERNATE.

NOTA VAN TOELICHTING.

N°. 25.

Evenals door het zelfbestuur van Tidore (Zie de Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1909—1910, 312, n°. 21) is door de zelfbesturen van Batjan (op 8 Juni 1910) en van Ternate (op 22 Juni 1910) de korte verklaring betreffende hunne verhouding tot het Gouvernement van Nederlandsch-Indië afgelegd. Die verklaringen, welke bij de gouvernementsbesluiten van 6 December 1910,

no^o. 14 en 15 zijn goedgekeurd en bekrachtigd, bevatten als art. 4 de ook reeds in de met Batjan ¹⁾ (artikel 11) en Ternate ²⁾ (artikel 9) gesloten contracten voorkomende bepaling, dat het Gouvernement te allen tijde de bevoegdheid heeft zelf het bestuur over die zelfbesturende landschappen in handen te nemen.

1) Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1902—1903, 174, n°. 27.

2) Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1881—1882, 100, n°. 16, en Zitting 1902—1903, 174, n°. 6.

